

РІДНЕ ПРИБУЖЖЯ

**Пам'ятні дати
Миколаївщини
на 2023 рік**

Календар-довідник

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

РІДНЕ ПРИБУЖЖЯ

(пам'ятні дати Миколаївщини
на 2023 рік)

Календар-довідник

Миколаїв
2022

УДК (059)

Р 49

Рідне Прибужжя : (пам'ятні дати Миколаївщини на 2023 рік) : календар-довідник / склад. А. А. Трокай ; ред. Л. М. Голубенко ; Миколаїв. обл. універс. наук. б-ка. – Миколаїв, 2022. – 26 с.

У даному виданні вміщено довідково-бібліографічні матеріали до ювілейних дат Миколаївщини у 2023 р.

Календар-довідник призначений викладачам, журналістам, студентам, бібліотечним працівникам та усім, хто цікавиться історією Миколаївської області.

ПЕРЕДМОВА

Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека (ОУНБ) щорічно, починаючи з 1972 р., видає календар-довідник «Рідне Прибужжя», що містить інформацію про визначні та пам'ятні події історичного, політичного, економічного, культурного життя регіону, ювілеї видатних уродженців краю й осіб, чиє життя і діяльність пов'язані з Миколаївщиною.

Мета видання – надати допомогу працівникам бібліотек, клубів, музеїв, засобів масової інформації, екскурсводам, вчителям, викладачам, студентам, громадським діячам, краєзнавцям області у плануванні краєзнавчої роботи на 2023 р. і відзначенні ювілейних дат Миколаївщини.

Довідник містить перелік основних ювілейних і пам'ятних дат. Події, на які число або місяць не встановлені, подаються у кінці місяця або року. На дати, що відзначені астериском (*), подаються довідки і короткі списки рекомендованої літератури, що є у фондах ОУНБ.

Перелік дат наведено за такими основними джерелами:

Енциклопедія Сучасної України / НАН України ; Наук. т-во ім. Т. Шевченка. – Київ : Ін-т енцикл. дослід. НАН України, 2001 – .

- Т. 1 : А. – 2001. – 823 с.
- Т. 2 : Б-Біо. – 2003. – 871 с.
- Т. 3 : Біо-Бя. – 2004. – 695 с.
- Т. 4 : В-Вог. – 2005. – 699 с.
- Т. 5 : Вод-Гн. – 2006. – 727 с.
- Т. 6 : Го- Гю. – 2006. – 711 с.
- Т. 7 : Г-Ді. – 2007. – 707 с.
- Т. 8 : Дл-Дя. – 2008. – 715 с.
- Т. 9 : Е-Ж. – 2009. – 711 с.
- Т. 10 : З-Зор. – 2010. – 711 с.
- Т. 11 : Зор-Как. – 2011. – 210 с.
- Т. 12 : Кал-Киї. – 2012. – 711 с.
- Т. 13 : Киї-Кок. – 2013. – 711 с.
- Т. 14 : Кол-Кос. – 2014. – 767 с.
- Т. 15 : Кот-Куз. – 2014. – 711 с.

- Т. 16 : Куз-Лев. – 2016. – 712 с.
Т. 17 : Лег-Лощ. – 2016. – 712 с.
Т. 18 : Лт-Малицький. – 2017. – 712 с.
Т. 19 : Малиш-Медицина. – 2018. – 688 с.
Т. 20 : Медична-Мікоян. – 2018. – 688 с.
Т. 21 : Мікро-Моя. – 2019. – 712 с.
Т. 22 : Мр-На. – 2020. – 712 с.
Т. 23 : Нг-Ня. – 2021. – 832 с.

Єрмілов, В. С. Пам'ятні дати, події та факти з історії медицини Миколаївщини / В. С. Єрмілов. – 2-ге вид., перероб., допов. – Миколаїв : ФОП Швець, 2020. – 28 с.

Живлюща сила емигії : літ. антол. Миколаївщини / голов. ред. В. І. Шуляр ; уклад.: І. Ю. Береза [та ін.]. – Миколаїв : Іліон, 2014. – 412 с.

История городов и сёл Украинской ССР : Николаев. обл. – Киев : Гл. ред. УСЭ, 1981. – 710 с.

Історія міст і сіл Української РСР : Миколаїв. обл. – Київ : Голов. ред. УРЕ, 1971. – 771 с.

Крючков, Ю. С. Град Святого Николая : путеводитель по старому Николаеву / Ю. С. Крючков. – Николаев : Возможности Киммерии, 2003. – 256 с.

Крючков, Ю. С. История Николаева от основания до наших дней / Ю. С. Крючков. – Николаев : Возможности Киммерии, 1999. – 374 с.

Лагута, М. Д. Хронология главнейших исторических событий города Николаева / М. Д. Лагута. – Николаев : [б. и.], 1927. – 14 с.

Лауреати обласної премії ім. Миколи Аркаса : альманах / уклад. І. Александренко. – 2-ге вид., допов. – Миколаїв : Можливості Кіммерії, 2006. – 120 с.

Литераторы «Стапеля» Черноморского судостроительного завода (1929-2019) : справочник / Лит. об-ние «Стапель» ; сост.: В. Г. Чебанов, Л. Г. Колосова. – 2-е изд. – Николаев : Стапель, 2019. – 108 с.

Лифанов, В. Николаев, 1789-1989: страницы истории : справочник / В. Лифанов, В. Миющенко. – Одесса : Маяк, 1989. – 166 с.

Літературна Миколаївщина в особах : бібліогр. покажч. / Миколаїв. держ. обл. універс. наук. б-ка ім. О. Гмирьова ; за ред. В. П. Бойченка ; склад. Н. А. Полівода. – Миколаїв : Ганна Гінкул, 2001. – 96 с.

Людина року. Городянин року (1996-2019) : загальноміськ. прогр. : біобібліогр. довід. / Центр. міськ. б-ка ім. М. Л. Кропивницького ЦБС для дорослих м. Миколаєва ; ЦВГД «Наваль-Експерт». – 19-те вид., допов. – Миколаїв : Іліон, 2020. – 246 с.

Миколаївська область, 1937-2007 : іст. альм. / ред. рада: В. С. Лоскутніков [та ін.] ; відп. за вип.: І. М. Піскурьова, Л. О. Поддубна. – Миколаїв : Атол, 2007. – 60 с. : іл.

Миколаївський літератор – 2018 : довідник / упоряд. М. В. Тасинкевич ; ред. рада: Д. Д. Кремінь [та ін.]. – 5-те вид., випр. та допов. – Миколаїв : [б. в.], 2018. – 59 с.

Николаевский литератор – 2010 : справочник / сост. Е. Г. Мирошниченко. – Николаев : Изд. Прокопчук Т. Ю., 2010. – 43 с.

Николаевцы, 1789-1999 : енцикл. слов. / гл. ред. В. А. Карнаух. – Николаев : Возможности Киммерии, 1999. – 374 с.

Нові імена Миколаївщини : третій виставковий цикл, 2015-2016 / упр. культури, національностей та релігій Миколаїв. обл. держ. адмін. – Миколаїв : [б. в.], 2019. – 22 с. : іл. – До 40-річчя творч. об-ня «Прибужжя».

Нові імена Миколаївщини : четвертий виставковий цикл, 2018-2019 / упр. культури, національностей та релігій Миколаїв. обл. держ. адмін. – Миколаїв : [б.в.], 2019. – 24 с. : іл. – До 40-річчя творч. об-ня «Прибужжя».

Огренич, Н. Хронограф Миколаївщини / Н. Огренич. – Миколаїв : Вид-во Ірини Гудим, 2007. – 184 с.

Освіта на Миколаївщині у XIX-XX століттях : іст. нариси. – Миколаїв : УДМТУ, 1997. – 175 с.

Письменники Радянської України, 1917-1987 : біобібліогр. довід. – Київ : Рад. письменник, 1988. – 719 с.

Провідники духовності в Україні : довідник / за ред. І. Ф. Кураса. – Київ : Вища школа, 2003. – 783 с.

Сучасні миколаївські митці, 1970-2000 / Нац. спілка худож. України, Миколаїв. обл. орг. / ред. В. А. Карнаух. – Миколаїв : Можливості Кіммерії, 2000. – 122 с.

Узбереги Божої ріки : іст. календар Миколаївщини, 1703-2003 / авт. проекту і упоряд. В. О. Жадько. – Київ : СПД Жадько В. О., 2003. – 748 с.

Христенко, В. Н. Николаевский хронограф / В. Н. Христенко. – Николаев : ФЛП Швець В. М., 2021. – 160 с.

Художники Миколаївщини : 50 років на творчій ниві : довідник / упоряд. Д. Л. Боляков. – Миколаїв : Іліон, 2020. – 232 с. : іл.

Шевченківські лауреати, 1962-2000 : енцикл. довід. / авт.-упоряд. М. Г. Лабінський ; вступ. ст. І. М. Дзюби. – Київ : Криниця, 2001. – 696 с.

Шевченківський енциклопедичний словник Миколаївщини : 200-літтю від дня народж. Тараса Шевченка присвяч. / упоряд. І. Марцінковський. – Миколаїв : НУК, 2014. – 562 с. – (Шевченкіана Миколаївщини).

Шитюк, М. М. Слава і гордість Миколаївщини : навч. посіб. / М. М. Шитюк, Є. Г. Горбуров, К. Є. Горбуров. – Миколаїв : Шамрай П. Н., 2012. – 276 с. – (75-річчю утворення Миколаїв. обл. присвяч.).

Шкварець, В. П. Миколаївці : визначні історики і краєзнавці минулого : підручник / В. П. Шкварець. – 2-ге вид., випр. і допов. – Миколаїв : МДГУ ім. Петра Могили, 2005. – 148 с.

Шкварець, В., Миколаївщина : погляд крізь століття : нарис історії / В. Шкварець, М. Мельник. – Миколаїв : [б. в.], 1994. – 386 с.

Шкварець, В. Хронологія та бібліографія Миколаївщини : іст.-краєзнав. дослідж. / В. Шкварець, Ю. Гузенко. – Миколаїв : Вид-во МННІ ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2009. – 137 с.

Элита Николаевской области : энцикл.биогр. слов.-справ. : в 4-х т. – Николаев : Изд. дом «СЛАЖ», 2013 – .

2013. – Т. 1. – 416 с.

2013. – Т. 2. – 536 с.

2017. – Т. 3, кн. 1. – 344 с.

2018. – Т. 3, кн. 2. – 256 с.

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ МИКОЛАЇВЩИНИ НА 2023 РІК

Січень

- 1 – 155 років з дня відкриття Першого міського громадського банку (1868);
 - 65 років від дня народження І. Я. Матвієва (р. н. 1958), миколаївського художника, графіка, члена Національної спілки художників України;
 - 60 років від дня народження Д. І. Артима (р. н. 1963), миколаївського живописця, члена Національної спілки художників України.
- 2 – 150 років з дня відкриття Миколаївського благодійного товариства (1873);
 - 70 років від дня народження О. В. Фіногєєва (р. н. 1953), миколаївського письменника.
- 7 – 170 років від дня народження М. М. Аркаса (1853-1909), українського діяча культури і освіти, письменника, композитора, історика, уродженця м. Миколаєва.
- 8 – 160 років з дня відкриття першої у м. Миколаєві народної школи грамотності (1863).
- 9 – 70 років від дня народження С. М. Рослякова (р. н. 1953), мистецтвознавця, художника, директора обласного художнього музею ім. В. Верещагіна, члена Національної спілки художників України, заслуженого працівника культури України.
- 13 – 110 років від дня народження М. С. Лисянського (1913-1993), поета, Почесного громадянина м. Миколаєва.
- 14 – 65 років від дня народження Є. Г. Сінкевича (р. н. 1958), миколаївського науковця, директора Науково-дослідного інституту полоністики Чорноморського національного університету імені Петра Могили.
- 16 – 60 років тому здано в експлуатацію будинок, в якому розміщено широкоформатний кінотеатр «Батьківщина» й обласна універсальна наукова бібліотека (1963).

- 17 – 30 років тому у Миколаєві освячено Кашперівську церкву – перший в Україні військово-козацький храм (1993).
- 20 – 115 років від дня народження Є. П. Єгорова (1908-1982), фахівця у галузі кораблебудування, викладача Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.
- 24 – 120 років від дня народження М. С. Волобуєва (1903-1972), визначного економіста, уродженця м. Миколаєва.
- 25 – 90 років від дня народження Г. В. Піддубного (1933-2000), вченого у галузі математичних наук, завідувача кафедри обчислювальної техніки та програмування Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова, уродженця м. Миколаєва;
- 85 років від дня народження С. В. Тупайла (1938-2019), миколаївського педагога, члена Національної спілки журналістів України.
- 29 – 185 років з дня заснування у м. Миколаєві міської лікарні (1838).

Лютий

- 1 – 50 років від дня народження А. В. Іваницького (р. н. 1973), миколаївського живописця, мистецтвознавця;
- 45 років від дня народження Н. О. Агафонові (1978-2022), миколаївської поетеси, члена Національної спілки письменників України.
- 2 – 105 років від дня народження П. О. Єлагіна (1918-1986), миколаївського письменника;
- 65 років від дня народження Г. В. Павлова (р. н. 1958), миколаївського науковця, директора Інституту автоматики та електротехніки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, заслуженого діяча науки і техніки України.
- 7 – 85 років від дня народження А. О. Ластовецького (1938-1979), поета, уродженця с. Баратівка Новобузького району.

- 8 – 50 років тому у Миколаєві відкрито Палац спорту «Зоря» (1973);
- 65 років від дня народження Г. М. Запорожченко (р. н. 1958), миколаївської поетеси, освітянки, краєзнавця, громадської діячки, члена Національної спілки письменників України;
- 60 років від дня народження Л. А. Заворотньої (р. н. 1963), громадської діячки, директорки дитячої школи мистецтв № 2 м. Миколаєва у 2017-2019 рр., уродженки м. Вознесенськ.
- 10 – 250 років від дня народження В. Н. Каразіна (1773-1842), ученого, винахідника, просвітителя, громадського діяча, який був похований у некрополі м. Миколаєва.
- 11 – 130 років тому у Миколаєві збудовано перший елеватор (1893);
- 75 років від дня народження В. М. Ємельянова (р. н. 1948), науковця, директора Інституту державного управління Чорноморського національного університету імені Петра Могили.
- 16 – 25 років тому у Миколаєві засноване державне підприємство «Дельта-лоцман» (нині – філія «Дельта-лоцман» державного підприємства «Адміністрація морських портів України» (1998).
- 18 – 30 років тому створена редакційна колегія з підготовки і випуску серії видань «Реабілітовані історією» (1993).
- 20 – 90 років від дня народження М. Т. Ковалевського (1933-2016), миколаївського поета, ученого-лінгвіста, художника, майстра народної творчості;
- 80 років від дня народження О. О. Пилипчука (р. н. 1943), миколаївського військового історика, члена Національної спілки журналістів України.
- 23 – 60 років від дня народження О. В. Пронкевича (р. н. 1963), науковця, декана факультету філології Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

- 29 – 95 років від дня народження І. Г. Богдана (1928-2020), спортивного діяча, заслуженого тренера України, уродженця с. Дмитро-Білівка Казанківського району.

Березень

- 1 – 40 років тому у Миколаєві відкрито лікарню швидкої медичної установи (1983);
- 50 років від дня народження Я. І. Булавицького (р. н. 1973), миколаївського живописця, члена Національної спілки художників України.
- 9 – 75 років від дня народження Т. А. Лещинської (літературний псевдонім – Лета Тилигул) (р. н. 1948), миколаївської поетеси.
- 10 – 55 років від дня народження Т. Д. Динник (р. н. 1968), директорки КНП ММР «Центр соціально значущих хвороб», уродженки смт Казанка.
- 14 – 65 років від дня народження І. Б. Марцінковського (р. н. 1958), миколаївського лікаря-кардіолога, громадського діяча, науковця, просвітянина, краєзнавця, члена Національної спілки журналістів України.
- 18 – 80 років від дня народження А. В. Вербеця (1943-2015), миколаївського драматурга, режисера, заслуженого артиста України, члена Національної спілки письменників України.
- 22 – 85 років від дня народження В. В. Савченка (1938-2016), письменника, члена Національної спілки письменників України, уродженця м. Вознесенська;
- 65 років від дня народження Т. В. Шевченко (р. н. 1958), миколаївської художниці, члена Національної спілки художників України.
- 27 – 65 років від дня народження М. С. Кузьмініх (р. н. 1958), миколаївського живописця, члена Національної спілки художників України;
- 55 років від дня народження Ю. В. Гур'євої (р. н. 1968), миколаївського живописця, члена Національної спілки художників України.

- 29 – 190 років від дня народження Й. В. Бертенсона (1833–1895), лікаря, вченого-гігієніста, уродженця м. Миколаєва.

Квітень

- 2 – 105 років від дня народження Л. В. Куличенка (1918–1977), прозаїка, першого відповідального секретаря Миколаївської письменницької організації.
- 5 – 80 років від дня народження Я. В. Васильєва (р. н. 1943), миколаївського науковця, завідувача кафедри психології Чорноморського національного університету імені Петра Могили.
- 10 – 50 років від дня народження С. В. Козлова (р. н. 1973), миколаївського журналіста, головного редактора газети «Вечерний Николаев».
- 11 – 50 років від дня народження А. О. Вадатурського (р. н. 1973), підприємця, громадського діяча, політика, уродженця с. Трикратне Вознесенського району.
- 14 – 45 років від дня народження О. Є. Сквірської (р. н. 1978), миколаївської письменниці, члена Національної спілки письменників України та Національної спілки журналістів України.
- 15 – 155 років від дня народження О. Ф. Маньківського (1868–1946), гістолога, ембріолога, уродженця м. Ольвіополя;
- 75 років від дня народження М. О. Багмета (р. н. 1948), миколаївського науковця, директора Інформаційного центру Європейського Союзу, професора кафедри місцевого самоврядування та регіонального розвитку Інституту державного управління Чорноморського національного університету імені Петра Могили, заслуженого діяча науки і техніки України;
- 19 – 160 років від дня народження Ф. М. Блуменфельда (1863–1931), піаніста, диригента, композитора, педагога, уродженця с. Ковалівка Миколаївського району.
- 21 – 90 років від дня народження А. А. Малярова, (р. н. 1933), миколаївського письменника, режисера, члена Національної спілки письменників України.

- 25 – 75 років від дня народження А. К. Валєєва (р. н. 1948), заслуженого будівельника України, Почесного президента муніципального футбольного клубу «Миколаїв».
- 26 – 65 років від дня народження С. І. Гаврилова (1958-2021), миколаївського письменника, журналіста.
- 27 – 70 років від дня народження Л. О. Мандрикової (р. н. 1953), миколаївської художниці, члена Національної спілки художників України.
- 29 – 115 років від дня народження М. П. Бем (1908-1978), оперної співачки, уродженки с. Веселе Березнегуватського району;
 - 70 років від дня народження С. І. Сербіна (р. н. 1958), миколаївського науковця, директора Машинобудівного навчально-наукового інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.
- 30 – 95 років від дня народження М. М. Коновалова (р. н. 1928), засновника спортивно-технічного клубу «Садко», Почесного громадянина м. Миколаєва.

Травень

- 1 – 65 років тому відкрито Будинок культури залізничників (нині – Будинок культури і науки Миколаївського коледжу транспортної інфраструктури Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна) (1958);
 - 85 років від дня народження Ю. Т. Стешина (1938-1993), миколаївського художника-оформлювача, лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка.
- 2 – 135 років від дня народження М. М. Вілінського (1888-1956), композитора, педагога, уродженця м. Первомайська.
- 17 – 55 років тому розпочав працювати Ольшанський цементний завод (нині – «ПівденьЦемент», філія ПРАТ «Дікергофф Цемент Україна» (1968);

- 85 років від дня народження М. Г. Жеріхіної (1938-2021), миколаївської поетеси, журналістки, члена Національної спілки журналістів України;
- 75 років від дня народження В. С. Блінцова (р. н. 1948), фахівця у галузі підводних технологій, заслуженого діяча науки і техніки України, уродженця с. Білозірка Вітовського району.
- 19 – 80 років від дня народження Г. І. Пінігіна (1943-2020), директора НДІ «Миколаївська астрономічна обсерваторія» у 1992-2015 рр., заслуженого діяча науки і техніки України.
- 65 років від дня народження В. П. Кабаченка (р. н. 1958), члена Національної спілки художників України, Національної спілки мистців України та Національної спілки журналістів України, заслуженого художника України, уродженця м. Миколаєва.
- 22 – 70 років від дня народження В. О. Юрковського (р. н. 1953), керівника народного колективу циганської пісні і танцю «Бахталє», заслуженого працівника культури України.
- 25 – 65 років від дня народження Т. О. Чичкалюк (р. н. 1958), науковця, краєзнавця, громадської діячки у сфері природно-охоронної та туристичної галузі, члена Національної спілки журналістів України.
- 26 – 100 років від дня народження Н. О. Мандрикової-Дончик (1923-2010), миколаївської художниці, члена Національної спілки художників України.
- 28 – 135 років від дня народження О. А. Янати (1888-1938), вченого-ботаніка, еколога, агронома, уродженця м. Миколаєва;
- 100 років від дня народження Д. І. Заковоротнього (1923-2012), миколаївського краєзнавця, письменника;
- 85 років від дня народження М. І. Озерного (р. н. 1938), миколаївського художника, кераміста, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка.

Червень

- 5 – 95 років від дня народження Ю. С. Крючкова (1928-2015), автора книг з історії Миколаєва, флоту і суднобудування, Почесного громадянина м. Миколаєва, члена Національної спілки журналістів України;
- 75 років від дня народження В. І. Федорченка (р. н. 1948), миколаївського художника, члена Національної спілки художників України.
- 10 – 45 років від дня народження Т. Д. Кременія (р. н. 1978), науковця, громадського діяча, уповноваженого із захисту державної мови, уродженця смт Казанка.
- 11 – 60 років від дня народження Є. І. Трушлякова (р. н. 1963), науковця, ректора Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.
- 15 – 55 років тому відкрито Миколаївський кооперативний технікум (нині – Миколаївський фаховий коледж бізнесу і права Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі») (1968).
- 22 – 215 років тому засновано храм Всіх Святих (Кладовищенська церква на Миколаївському міському старому кладовищі) – єдину церкву в Миколаєві, що ніколи не припиняла своєї діяльності (1808);
- 65 років від дня народження С. С. Рижкова (1958-2017), науковця, ректора Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова у 2008-2017 рр.
- 25 – 75 років від дня народження Л. Г. Хасхачих (р. н. 1948), миколаївської поетеси, журналістки, члена Національної спілки журналістів України.
- 26 – 85 років від дня народження Л. М. Горжій (р. н. 1938), заслуженого тренера України, заслуженого працівника фізичної культури і спорту України.
- 30 – 95 років від дня народження С. М. Соловійова (1928-2018), миколаївського винахідника, письменника, журналіста.

Липень

- 5 – 45 років від дня народження І. О. Кветки (р. н. 1978), живописця, члена Національної спілки художників України.
- 8 – 70 років від дня народження Т. Ф. Фурсової (р. н. 1953), миколаївської поетеси;
– 45 років від дня народження Т. В. Купрієвич (р. н. 1978), миколаївської письменниці, журналістки.
- 9 – 60 років від дня народження В. П. Ніколаєва (р. н. 1963), заслуженого тренера України, уродженця м. Миколаєва.
- 16 – 145 років від дня народження М. С. Шлезінгера (творчі псевдоніми – Михайло Семенович Лінський; де Лінь) (1878-1941), графіка, журналіста, театрального діяча, уродженця м. Миколаєва.
- 19 – 115 років від дня народження Р. І. Фоценка (1908-1970), режисера-документаліста, члена Спілки кінематографістів України, уродженця с. Баштанка.
- 21 – 235 років з дня заснування суднобудівного заводу ім. 61 комунара (нині – Миколаївський суднобудівний завод) (1788).
- 23 – 70 років від дня народження Т. А. Ярової (р. н. 1953), миколаївського педагога-музиканта, заслуженого діяча мистецтв України, члена Національної спілки композиторів України.
- 24 – 110 років від дня народження В. М. Андріанова (1913-1978), директора суднобудівного заводу ім. 61 комунара у 1965-1976 рр.;
– 85 років від дня народження М. Ф. Бережного (1938-2015), миколаївського художника, заслуженого діяча мистецтв України, народного художника України, члена Національної спілки художників України;
– 50 років від дня народження Г. В. Семернєвої (р. н. 1973), миколаївського графіка, іконописця, заслуженого художника України, члена Національної спілки художників України.
- 30 – 45 років тому в Миколаєві відкрито єдиний в Україні музей суднобудування і флоту (1978).

- 31 – 35 років тому у м. Миколаїв з навколосвітнього плавання повернулася яхта «Ікар» (1988);
- 75 років від дня народження В. С. Січко (р. н. 1948), миколаївської бандуристки, завідувачки кафедри кобзарознавства Миколаївського муніципального колегіуму імені В. Д. Чайки, члена Національної спілки кобзарів України, заслуженого працівника культури України.

Цього місяця виповнюється 80 років з часу створення у Миколаєві підпільної організації «Центр» на чолі з В. М. Тристаном, що продовжила справу «Миколаївського центру» (1943).

Серпень

- 1 – 65 років від дня народження Н. В. Сугацької (р. н. 1958), миколаївського історика-краєзнавця.
- 3 – 65 років від дня народження Р. Ф. Гарасюти (р. н. 1958), миколаївського художника, члена Національної спілки художників України.
- 7 – 75 років від дня народження Л. Д. Хлопинської (1948-2008), директора обласного краєзнавчого музею у 1998-2008 рр., лауреатки Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка.
- 8 – 75 років від дня народження Л. В. Старовойт (1948-2021), миколаївського педагога-науковця, лауреатки обласної премії ім. Миколи Аркаса.
- 14 – 85 років від дня народження О. К. Глушка (р. н. 1938), письменника, вченого-філолога, заслуженого журналіста України, уродженця с. Покровка Очаківського району.
- 18 – 80 років від дня народження С. М. Гандзюка (1943-2010), живописця, члена Національної спілки художників України, який деякий час жив і працював у м. Миколаєві;
- 80 років від дня народження О. В. Лебідь (р. н. 1943), миколаївської художниці, члена Національної спілки художників України.

- 21 – 70 років від дня народження Д. Д. Креміня (1953-2019), миколаївського поета, публіциста, журналіста, есеїста, перекладача, художника, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка.
- 22 – 65 років від дня народження Т. М. Губської (р. н. 1958), миколаївського історика, фахівця у сфері церковного краєзнавства, старшого наукового співробітника Миколаївського обласного краєзнавчого музею.
- 27 – 135 років від дня народження Ф. Т. Камінського (1888-1978), археолога, музеєзнавця, дослідника Ольвії.
- 31 – 70 років від дня народження В. Ю. Уреса (1948-2022), головного диригента Миколаївського національного академічного українського театру драми та музичної комедії у 1986-2022 рр., заслуженого артиста України.

Вересень

- 1 – 30 років з дня відкриття у Миколаєві української педагогічної гімназії (нині – Перша українська гімназія імені Миколи Аркаса) (1993).
- 8 – 115 років від дня народження Р. Д. Морана (1908-1986), миколаївського поета;
– 70 років від дня народження Г. О. Борєєва (літературний псевдонім – Г. О. Бязирєв) (1953-2010), миколаївського письменника.
- 14 – 95 років від дня народження В. І. Романова (р. н. 1928), заслуженого конструктора України, Почесного громадянина м. Миколаєва;
– 90 років від дня народження В. М. Олійника (1933-2017), миколаївського письменника, члена Національної спілки письменників України.
- 15 – 30 років з дня відкриття Миколаївського коледжу преси та телебачення (1993).
- 20 – 30 років з дня створення Буго-Чорноморського коша – складової частини Українського козацтва (1993);

- 100 років від дня народження О. О. Сизоненка (1923-2018), прозаїка, публіциста, кіносценариста, лауреата Національної премії імені Т. Г. Шевченка, уродженця с. Новоолександрівка Баштанського району;
- 70 років від дня народження М. С. Берсона (р. н. 1953), директора Миколаївського національного академічного українського театру драми та музичної комедії, народного артиста України, заслуженого діяча мистецтв України.
- 23 – 125 років від дня народження Я. Я. Вербіна (1898-1959), вченого-агронома, уродженця с. Благодатне Арбузинського району;
- 75 років від дня народження В. І. Бердніка (р. н. 1948), миколаївського спортсмена, заслуженого тренера України.
- 27 – 125 років від дня народження М. Аркаса-III (1898-1983), поета, перекладача, прозаїка, уродженця м. Миколаєва;
- 75 років від дня народження Г. М. Тазарачевої (р. н. 1948), громадської діячки, уродженки м. Жовтневе (нині – у складі м. Миколаєва).
- 30 – 100 років тому у Миколаєві засновано завод «Екватор» (1923).

Цього місяця виповнюється 220 років з часу заснування Чорноморського гідрографічного депо (пізніше – Чорноморське гідрографічне депо карт) (1803), де зберігалися відомості щодо Чорного моря, створювалися карти та лоції для потреб флоту.

Жовтень

- 1 – 30 років з дня заснування Миколаївського вечірнього правового коледжу (нині – Миколаївський інститут права Національного університету «Одеська юридична академія» (1993).
- 5 – 95 років від дня народження А. В. Виноградової (р. н. 1928), миколаївської письменниці, заслуженого журналіста України;

- 75 років від дня народження В. Д. Чайки (1948-2013), громадського діяча, міського голови Миколаєва у 2000-2013 рр.
- 7 – 45 років тому відкрито Дніпро-Бузький морський порт (1978).
- 10 – 50 років тому пущено в дію Миколаївський пивзавод «Янтар» (1973).
- 13 – 100 років від дня народження І. І. Юкляєвських (1923-1992), члена Національної спілки художників України, який деякий час жив і працював у м. Миколаєві.
- 14 – 100 років від дня народження В. І. Лапіна (1923-1984), члена Національної спілки письменників України, який деякий час жив і працював у м. Миколаєві.
- 15 – 80 років від дня народження А. Д. Антонюка (1943-2013), народного художника України, члена Національної спілки художників України, лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка, Почесного громадянина м. Первомайська.
- 17 – 105 років від дня народження В. П. Чернявської (1918-2020), директора обласного краєзнавчого музею у 1973-1985 рр.;
- 45 років від дня народження О. А. Євзикової (літературний псевдонім – Ксана Коваленко) (р. н. 1978), миколаївської поетеси.
- 23 – 45 років тому прийнято в експлуатацію ЗАТ «Возко» (1978);
- 150 років від дня народження М. Є. Софронова (1873-1944), вченого, агронома, педагога, уродженця м. Вознесенська;
- 125 років від дня народження Я. З. Городського (1898-1966), поета, який деякий час жив і працював у м. Миколаєві.
- 25 – 110 років від дня народження Д. В. Франька (1913-1982), актора, уродженця с. Натягайлівка (нині у складі м. Вознесенська).
- 27 – 110 років тому засновано Миколаївський вчительський інститут (нині – Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського) (1913);

- 60 років від дня народження Л. М. Дуранік (р. н. 1963), директорки Миколаївського обласного центру з гідрометеорології.
- 28 – 150 років тому засновано Миколаївський ливарний і механічний завод з ремонту сільськогосподарських машин (нині – Миколаївський завод мастильного і фільтрувального обладнання) (1873);
- 60 років від дня народження Т. С. Мітківської (р. н. 1963), науковця, краєзнавця, завідувачки Миколаївського музею суднобудування та флоту.

Листопад

- 4 – 210 років від дня народження О. П. Баласогло (1813-1893), миколаївського поета.
- 7 – 15 років з дня відкриття пам'ятника Ю. І. Макарову, генеральному директору Чорноморського суднобудівного заводу у 1979-1994 рр. (2008).
- 8 – 100 років від дня народження М. Ф. Богомолова, (р. н. 1923), миколаївського письменника, краєзнавця, педагога, члена Національного спілки журналістів України.
- 11 – 55 років від дня народження К. В. Горбенка (р. н. 1968), миколаївського археолога, члена Національної спілки археологів та Національної спілки краєзнавців України.
- 12 – 30 років з дня виходу першого номера щотижневої газети «Український Південь» (1993).
- 18 – 75 років від дня народження Л. Г. Маковецької-Трофімчук (р. н. 1948), співачки, народної артистки України, уродженки с. Олександродар Доманівського району.
- 19 – 75 років від дня народження Г. С. Защука (р. н. 1948), голови тренерської ради Федерації баскетболу України, заслуженого тренера України, уродженця м. Миколаєва.
- 26 – 95 років від дня народження Н. П. Батуріної (1928-2017), народної артистки України, уродженки м. Миколаєва.
- 28 – 60 років тому створено РГК «Миколаївгаз» (1963);

- 20 років з дня утворення Миколаївської організації Національної спілки композиторів України (2003).
- 29 – 75 років від дня народження Т. І. Бугаєнко (р. н. 1948), голови Миколаївської обласної організації профспілки працівників державних установ, заслуженого працівника соціальної сфери України.
- 30 – 70 років від дня народження М. М. Шитюка (1953-2018), науковця, академіка Української академії історичних наук, заслуженого діяча науки і техніки України, Почесного краєзнавця України.

Грудень

- 4 – 90 років від дня народження Е. О. Шоріна (1933-1993), миколаївського суднобудівника, лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка.
- 6 – 35 років з дня заснування Миколаївського історичного товариства (нині – історико-краєзнавче товариство «Золотая ладья») (1988).
- 11 – 140 років від дня народження А. О. Сапегіна (1883-1946), селекціонера, віце-президента АН УРСР у 1939-1945 рр., заслуженого діяча науки, уродженця м. Вознесенська;
 - 60 років від дня народження Є. І. Кручиніної (р. н. 1963), мистецтвознавця, директорки Дитячої художньої школи м. Миколаєва.
- 12 – 45 років від дня народження Н. О. Білецької (р. н. 1978), миколаївської поетеси, члена Національної спілки письменників України.
- 14 – 75 років від дня народження І. О. Карачевського (1948-2019), художника, члена Миколаївського обласного народного творчого об'єднання «Прибужжя».
- 15 – 110 років тому відкрито міський природничо-історичний музей (нині – Миколаївський обласний краєзнавчий музей «Старофлотські казарми») (1913).
- 16 – 70 років тому створено ВО «Зоря» (нині – НВКГ «Зоря»-«Машпроект») (1953).
- 19 – 25 років з дня відкриття Нікольського храму в с. Костянтинівка Арбузинського району (1998);

- 110 років від дня народження А. І. Андреева (1913-1944), військового, провідника десанту під командуванням К. Ф. Ольшанського, уродженця м. Миколаєва.
- 21 – 50 років від дня народження В. О. Чубенка (літературні псевдоніми – В'ячеслав Астров-Чубенко, Slav Astrov, Слав Астрофф, Андер Сон) (р. н. 1973), миколаївського письменника-фантаста, члена Національної спілки журналістів України.
- 25 – 85 років від дня народження Л. Є. Федорука (1938-2014), поета, уродженця м. Вознесенська.
- 31 – 40 років тому в Миколаєві відкрито тролейбусний маршрут «Народний сад – Соляні» (1983);
- 115 років від дня народження В. О. Лягіна (1908-1943), розвідника, керівника підпільної організації «Миколаївський центр».

Цього місяця виповнюється 85 років з дня створення обласного будинку народної творчості (нині – Миколаївський обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи) (1938).

Цього року виповнюється:

- 185 років тому у Миколаєві розпочалося будівництво Церкви Пресвятої Богородиці Всіх скорботних Радість (1838);
- 150 років тому вступила в дію ділянка залізниці від Знам'янки до Миколаєва, що зв'язала місто з іншими промисловими центрами країни (1873);
- 115 років з часу заснування у Миколаєві першого футбольного клубу «Зебра» (1908);
- 115 років з часу заснування Миколаївського товариства аматорів природи (1908);
- 110 років з часу відкриття у м. Новий Буг бібліотеки-читальні (нині – Новобузька публічна бібліотека) (1913);
- 100 років з часу заснування у смт Братське хати-читальні (нині – Братська публічна бібліотека) (1923);

- 95 років з часу відкриття Вознесенського технікуму садівництва і виноградарства ім. Цюрюпи (нині – Вознесенський коледж Миколаївського національного аграрного університету) (1928);
- 85 років тому Миколаївська центральна бібліотека отримала статус обласної (нині – Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека) (1938);
- 75 років тому створено обласну організацію товариства «Знання» (1948);
- 70 років тому поновлено роботу бібліотеки у сільському клубі с. Христофорівка (нині – Христофорівська сільська бібліотека КЗ «Баштанська публічна бібліотека») (1953);
- 65 років тому у м. Миколаєві встановлено пам'ятник Т. Г. Шевченку (скульптор І. Дибя) (1958);
- 60 років тому у смт Криве Озеро засноване училище механізації сільського господарства (нині – Кривоозерський професійний аграрний ліцей) (1963);
- 55 років з часу створення народного ансамблю танцю «Суднобудівник» при Палаці культури і техніки Чорноморського суднобудівного заводу (нині – обласний палац культури) (1968);
- 55 років з часу створення народної оперно-вокальної студії при Палаці культури і техніки Чорноморського суднобудівного заводу (нині – обласний палац культури) (1968);
- 55 років з часу створення школи сучасного бального танцю при Палаці культури і техніки Чорноморського суднобудівного заводу (нині – обласний палац культури) (1968);
- 50 років з часу створення Баштанського сирзаводу (1973);
- 45 років тому Миколаївський зоопарк почав працювати на території, де знаходиться і сьогодні (1978);
- 45 років тому достроково завершено будівництво 73-кілометрового водогону Дніпро–Миколаїв (1978);

* * *

- 230 років від дня народження З. А. Аркаса (1793-1866), генерал-лейтенанта, історика, археолога, який деякий час жив і працював у м. Миколаєві;
- 175 років від дня народження Е. П. Францева (1848-1909), мецената, громадського діяча, колекціонера, засновника природничо-історичного музею у м. Миколаєві;
- 135 років від дня народження Б. В. Неймана (1888-1969), літературознавця, уродженця м. Миколаєва;

* * *

- 305 років з часу заснування с. Кумарі (Врадіївська селищна ТГ Первомайського району) (1718);
- 255 років з часу заснування с. Костичі (Інгульська сільська ТГ Баштанського району) (1768);
- 245 років з часу заснування с. Кашперо-Миколаївка (Привільненська сільська ТГ Баштанського району) (1778);
- 245 років з часу заснування с. Матвіївка (нині – Центральний район м. Миколаєва) (1778);
- 235 років з часу заснування смт Братське (адміністративний центр Братської селищної ТГ Вознесенського району) (1788);
- 215 років з часу заснування с. Плющівка (Баштанська міська ТГ Баштанського району) (1808);
- 215 років з часу заснування с. Возсіятське (Єланецька селищна ТГ Вознесенського району) (1808);
- 190 років з часу заснування с. Олександрівка (Мостівська сільська ТГ Вознесенського району) (1833);
- 190 років з часу заснування с. Ставки (Веселинівська селищна ТГ Вознесенського району) (1833);
- 160 років з часу заснування с. Новоолександрівка (Інгульська сільська ТГ Баштанського району) (1863);
- 150 років з часу заснування с. Грейгове (Воскресенська селищна ТГ Миколаївського району) (1873);
- 145 років з часу заснування с. Кринички (Степівська сільська ТГ Миколаївського району) (1878);

- 115 років з часу заснування с-ща Радісний Сад (адміністративний центр Радсадівської сільської ТГ Миколаївського району) (1908);
- 95 років з часу заснування с. Поділля (Веселинівська селищна ТГ Вознесенського району) (1928);
- 95 років з часу заснування с-ща Рівне (Чорноморська сільська ТГ Миколаївського району) (1928);
- 95 років з часу заснування с-ща Петропавлівка (Доманівська селищна ТГ Вознесенського району) (1928);
- 90 років з часу заснування с. Прибузьке (Галицинівська сільська ТГ Миколаївського району) (1933);
- 85 років з часу створення Заводського, Інгульського, Центрального районів м. Миколаєва (1938).

ДЛЯ НОТАТОК
